

Ročník 51

Jeseníček
Číslo 12/2025-2026

Techmania Science Center v Plzni nabízí návštěvníkům skvělou interaktivní zábavu plnou poznávání, objevování a experimentování. Tu správnou vědeckou show si sem přijela užít i naše 4. třída.

Do metropole Plzeňského kraje se čtvrťáci vydali v úterý 10. března – nejprve vlakem, poté trolejbusem. A jak paní učitelka s paní asistentkou záhy zjistily, už samotné cestování bylo pro děti dobrodružstvím.

Po příchodu do Techmanie obdržel každý žák náramek – vstupenku, která mu otevřela bránu do světa vědy a objevování. Krátce jsme si představili, co všechno Techmanie nabízí, a děti se okamžitě pustily do zkoumání interaktivních exponátů. Nadšení bylo patrné na každém kroku.

V 11 hodin se nás ujal „vědátor“, který nás zavedl do laboratoře. To byla pracovna s tzv. Ozoboty, tedy miniaturními inteligentními roboty určenými k výuce programování a logického myšlení pro děti od mateřských škol. Čtvrťáci se zde naučili základy programování pomocí barevných kódů. Sledovat, jak robůtek poslušně reaguje na jejich příkazy, byla nejen skvělá výuka, ale i velká legrace.

Po workshopu následoval oběd v místní restauraci, kde děti nabraly síly na další bádání. Proběhl i krátký nákup suvenýrů v obchůdku, protože odvézt si domů malou památku je přece povinnost. Program jsme zakončili závěrečným rozchodem po expozicích, aby si každý mohl ještě jednou projít to, co ho nejvíce zaujalo.

Čas utekl neuvěřitelně rychle a brzy jsme museli spěchat na trolejbus, který nás odvezl na nádraží. Cesta domů proběhla v příjemné atmosféře plné sdělovaných dojmů a osobních postřehů.

Celý den se vydařil na jedničku. Děti si odnesly nové poznatky, zážitky i radost z objevování. A přesně o tom by školní výlety měly být.

Mgr. Klára Valchářová

 Zoologická zahrada v Plzni patří mezi nejnavštěvovanější v České republice a již mnohokrát se stala vzdělávacím cílem jesenických žáků. Návštěvníky láká na pestrou rozmanitost a počet zvířecích druhů z celého světa i úspěšný chov mláďat. V úterý 16. března sem zavítala třída 5. A, doplněná o několik žáků z 5. B.

Výlet začal pro mnohé z nás poněkud nešťastně – vlak z Jesenice totiž odjížděl již v 6:37 ráno. I přes brzký budiček jsme se sešli v dobré náladě, která nám vydržela až do Plzně. Před půl devátou jsme už stáli u pokladen zoo.

První dvě hodiny si naše výprava užívala rozchod, při němž se daly nerušeně procházet pavilony, které nás nejvíc zajímaly, a pozorovat zvířata ještě předtím, než do zoo dorazily davy lidí. V půl jedenácté se nás ujala paní lektorka Tereza s výukovým programem o primátech. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavostí ze života šimpanzů i dalších skupin primátů, například: do jakých skupin se dělí, co je to brachiace (způsob, jakým se giboni houpou na větvích), jak vypadá sociální život v tlupě šimpanzů, čím se opice v zoo i v přírodě živí, proč jsou některé noční tvorové a jak jsou k tomu přizpůsobené či jaký je rozdíl mezi amazonskými a africkými druhy. Nejzajímavější část nastala, když paní lektorka nechala mezi námi kolovat kůži guerézy, na kterou jsme si mohli všichni sáhnout.

Po splnění stanovených cílů jsme se odebrali na oběd do restaurace rychlého občerstvení. Následoval pěší přesun na nádraží, abychom stihli vlak, který odjížděl přesně v 15:11. Domů jsme dorazili kolem půl páté. Výlet se povedl, i když jsme se vrátili docela unavení.

Ing. Zdeněk Pecka

V druhém týdnu měsíce března se náš školní Sbořeček vydal potěšit dvě skupiny posluchačů – Spolek zdravotně postižených občanů Jesenice a klienty Domova Krajánek.

První zastávkou bylo vystoupení v KD Jesenice. Děti svým zpěvem vyhnaly zimu, přivítaly jaro a potěšily srdce přítomných žen milými melodiemi k MDŽ. Děti zpívaly s velkým nadšením a jejich snaha byla odměněna úsměvy, potleskem i sladkou odměnou.

Hned druhý den zavítal Sbořeček do Domova Krajánek. Nešlo o obyčejné vystoupení, klienti Krajánku se k dětem spontánně přidali. Společně si zazpívali a pohodové vystoupení doprovodili na Orffovy nástroje, které pomohly dotvořit celé to veselé a rytmické souznění 😊. Sdílená radost z hudby byla jasně vidět i slyšet a všem připravila nezapomenutelný zážitek.

Obě březnové akce proběhly v příjemné a přátelské atmosféře a dětem přinesly radost i cenné zkušenosti. Zřetelně ukázaly, že hudba opravdu spojuje. Dětem dodaly novou motivaci a posluchačům zpestřily jejich běžné dny.

Mgr. Jana Doležalová,
Mgr. Klára Valchářová

DOCTOR DANCER V NAŠÍ ŠKOLE

Může se akce inspirovaná českým komiksem stát motivací pro sdílení pozitivní energie prostřednictvím hudby, pohybu a tance, a to i v mezinárodním měřítku? Že to možné je, se přesvědčili žáci prvního stupně naší školy ve středu 18. března 2026, kdy se seznámili se zábavným programem Doctor Dancer.

Děti od 1. do 5. třídy si během 2. a 3. vyučovací hodiny mohly vyzkoušet různé taneční aktivity a pohybové hry, jež svou choreografií měly potenciál přesvědčit i případné „odpůrce“ pohybu. Učily se jednoduché taneční kroky, rytmus a koordinaci. Celou akcí je provázela příjemná hudba a výborná nálada. Žáci byli velmi aktivní a nadšení, s elánem se zapojovali do celé show a užívali si společně strávený čas.

Akce Doctor Dancer se setkala s velkým úspěchem a přinesla dětem nejen nové zážitky, ale i spontánní radost z pohybu. Děkujeme organizátorům za skvěle připravený program a těšíme se na další podobné projekty.

Radka Vodrážková, AP

ŠKOLNÍ DRUŽINA NA LOUTKOVÉM PŘEDSTAVENÍ

Na další loutkové představení byly děti ze školní družiny pozvány v úterý 17. března 2026. V jesenickém kulturním domě zhlédly pohádku „Matěj a cesta do pekla“, ve které hlavní hrdina Matěj vysvobozuje z pekla svou ženu. V jeho úsilí mu zdatně pomáhali skřítkové, takže všechno nakonec dobře dopadlo. Dětem se příběh moc líbil a těší se na další pohádková dobrodružství.

Radka Vodrážková, AP

SILOVÝ TROJBOJ

Březnovou výzvou soutěže O neaktivnějšího sportovce bývá SILOVÝ TROJBOJ. Díky němu si cenné body připsali do průběžného hodnocení tito žáci:

18. března 2026	TROJSKOK	BODY	HOD MEDICIN.	BODY	SEDY LEHY	BODY	BODY CELKEM	POŘADÍ
JMÉNO								

2018 + MLADŠÍ								
Jakub Jelínek (1. třída)	3,72	54	2,1	23	12	27	104	1.

2016 – 2017								
Jakub Pecka	5,32	78	5,05	56	22	50	184	1.
Tobiáš Scheiner	5,22	76	5	56	18	41	173	2.
Michal Hlaváček	5,88	86	3,1	34	20	45	165	3.
Lukáš Zelinka	4,24	62	4,6	51	21	48	161	4.
Marek Eugen Michněvič	5,43	79	3,5	39	19	43	161	5.
Barbora Tomková	5,1	74	4,85	54	35	80	208	1.
Liliana Kotková	5	73	5,85	65	16	36	174	2.
Charlotte Oláhová	4,75	69	4,2	47	20	45	161	3.

2014 – 2015								
Martin Zelenka	6,5	95	6	67	33	75	237	1.
Adam Popek	4,55	66	7,2	80	21	48	194	2.
Petr Handl	5,22	76	5,3	59	20	45	180	3.
Jakub Horák	4,12	64	5,95	66	18	41	171	4.
Gabriel Černohorský	5,8	85	3,7	41	17	39	165	5.

Markéta Vojtová	5,37	78	6,9	77	29	66	221	1.
Ema Pašíková	5,83	85	5,05	56	24	55	196	2.
Samanta Bella Žembová	5,31	77	6	67	22	50	194	3.
Natalie Vaicová	4,87	71	6	67	23	52	190	4.
Soňa Šmídová	4,76	69	5,3	59	21	48	176	5.
Veronika Zelinková	4,83	70	4,85	54	18	41	165	6.
Natalie Jelínková	4,1	60	3,3	37	18	41	138	7.

2012 – 2013								
Filip Spielberg	6,74	98	5,7	63	30	68	229	1.
Michal Krajč	4,45	65	4,9	54	24	55	174	2.
Jan Váňa	0	0	3,5	39	15	34	73	8.
Nikola Vaicová	5,88	86	6,4	71	40	91	248	1.
Andrea Sýkorová	5,22	76	4,4	49	23	52	177	2.
Viktorie Kačírová	4,16	61	4,7	52	20	45	158	3.

2011 + STARŠÍ								
Lukáš Kinský	6,58	96	7	78	20	45	219	1.
Sofie Worofková	6,86	100	6,6	73	44	100	273	1.
Pavčina Žebrakovská	5,58	81	9	100	27	61	242	2.
Martina Z. Gasperová	6,8	99	7	78	24	55	232	3.
Zora Vaňková	3,67	53	4,4	49	9	20	122	4.

MATEMATICKÝ KLOKAN 2026

Každoroční soutěž Matematický klokan proběhla na naší škole v pátek 20. března 2026. Žáci opět řešili testy s výběrem odpovědí, zaměřené na logické myšlení, nikoliv jen na školní znalosti. Jak se dařilo nejúspěšnějším žákům z každé věkové kategorie, ukazují následující tabulky:

α	0°	30°	45°	60°	90°	120°	180°	270°	360°
sin α	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	0	-1	0
cos α	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	0	-1	0
tan α	0	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$	∞	0	0	0	0
cot α	∞	$\sqrt{3}$	1	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	0	0	0	0	∞
sec α	1	$\frac{2}{\sqrt{3}}$	$\sqrt{2}$	2	∞	-2	-1	∞	1
cosec α	∞	$\sqrt{3}$	$\sqrt{2}$	$\frac{2}{\sqrt{3}}$	0	0	0	0	∞

CVRČEK: 2. a 3. třída		
JMÉNO	TŘ.	BODY
1. Barbora Tomková	3.	65
2. Jáchym Dvorský	3.	50
3. Emanuel Malich	3.	46
3. Ellen Hejnová	3.	46
Celkový počet řešitelů → 45		

KLOKÁNEK: 4. a 5. třída		
JMÉNO	TŘ.	BODY
1. Jakub Horák	5. B	92
2. Jan Oros	5. B	74
3. Ema Pašíková	5. A	66
Celkový počet řešitelů → 38		

BENJAMÍN: 6. a 7. třída		
JMÉNO	TŘ.	BODY
1. Andrea Sýkorová	7.	53
2. Johana Hájková	6.	50
2. Tereza Skřivanová	6.	50
3. Barbora Příbylová	6.	47
Celkový počet řešitelů → 13		

KADET: 8. a 9. třída		
JMÉNO	TŘ.	BODY
1. Adam Sivák	9.	47
2. Miluše Staňková	8.	44
3. Vojtěch Čoka	8.	42
Celkový počet řešitelů → 9		

Ing. Romana Vyletová

VÍTE, ŽE...

... americké ministerstvo spravedlnosti ve spolupráci s Europolem převzalo kontrolu nad hackerským fórem LeakBase, jedním z největších tržišť s ukradenými daty na internetu? Fórum mělo přes 142 000 členů a specializovalo se na prodej zcizených přihlašovacích údajů, bankovních dat a osobních informací stovek milionů lidí. Akce proběhla 3. a 4. března koordinovaně ve 14 zemích...	CHIP, duben 2026, str. 27
--	---------------------------------

Ve dnech 21. – 22. 3. uspořádal Klub železničních modelářů Jesenice další výstavu na chodbě 1. stupně naší školy. Jak již bývá tradicí, představil příchozím nejen modulové kolejiště velikosti H0, ale také své nejnovější soutěžní modely.

Výstavu zahájil slavnostní křest knihy „Svět v měřítku II“, na jejímž vzniku se členové jesenického klubu

z velké části aktivně podíleli. O knihu se rovněž soutěžilo. Z 30 účastníků se nakonec radoval Matěj Zenger, jemuž patří i naše gratulace. Poté již modeláři přistoupili k dálkovým ovladačům, řídicím pultům a jízdám, aby vdechli život celé té složité parádě.

Zdařilá výstava však není jedinou akcí, kterou se Klub železničních modelářů Jesenice chce v tomto roce prezentovat. Již v polovině dubna zahájí statickou výstavu soutěžních modelů v Žatci (potrvá až do konce října 2026) a v červnu se zúčastní regionálního Dne železnice, který pořádají České dráhy v nedalekém Blatně.

DĚN VODY: OSVĚŽUJÍCÍ KAPKA ZÁBAVY NA NAŠÍ ŠKOLE

„Bez vody by nebyl život. A bez zábavy by byla nuda!“

Světový den vody se sice slaví 22. března, ale protože letos vyšel na neděli (a kdo by chtěl slavit ve škole v neděli, že?), přesunuli jsme si jeho připomínku na pondělí 23. a úterý 24. března. A rozhodně to stálo za to!

V pondělí se na pěti stanovištích vystřídalo pět tříd – 1., 2.A, 2.B, 3. a 4. třída. A že bylo co objevovat! V biologické dílně pod vedením pana učitele Pecky se žáci ponořili do světa mikroskopu a zjistili, že i kapka vody může být pořádně „rušné místo“.

Geografie s panem učitelem Šeflem nabídla výlet do oceánu – a to rovnou s VR brýlemi (brýlemi pro virtuální realitu). Někteří žáci se tak ocitli pod hladinou rychleji než při skoku do bazénu. Zároveň se dozvěděli, co do moře patří, ale co by tam naopak skončit nemělo.

Venku čekala na žáky stezka s otázkami a tajenkou, kterou připravila paní asistentka Orosová. Nechybělo ani výtvarné pracoviště paní učitelky Vyletové, kde vznikaly plakáty připomínající, že každá kapka vody má svou cenu.

V chemické dílně se zase o sto šest experimentovalo – žáci zjišťovali, co všechno voda dokáže (a že toho není málo!).

Úterý patřilo starším žákům. Zapojily se tři třídy, a protože šestáků je opravdu hodně, rozdělili se na dvě skupiny. Čekala je čtyři stanoviště: biologické, chemické, geografické a čtenářské.

Čtenářskou sekci vedla paní učitelka Konířová, která připravila poutavý příběh. Díky němu se žáci dozvěděli i něco o historii rybníků v Jesenici. Ostatní dílny zůstaly, jen úkoly byly o něco náročnější – zkrátka žádná „vodička“, ale pořádná výzva!

Velkým přínosem byli žáci z 8. a 9. tříd, kteří pomáhali na jednotlivých stanovištích. V pondělí měla navíc každá třída své dvě patronky, takže o podporu nebyla nouze. Všem osmákům a devátákům patří velké poděkování, protože bez nich by to prostě „neklaplo“. Poděkování si ale zaslouží také všichni učitelé a učitelky, kteří se do akce zapojili.

A jak se Den vody líbil? Žáci měli možnost jednotlivé dílny ohodnotit – a podle výsledků to vypadá, že jsme „nevařili z vody“. Převažovaly totiž samé jedničky! Na závěr už jen jedno malé připomenutí: Voda je poklad. A každá kapka se počítá...

Mgr. Nikola Tomková

OKRESNÍ KOLO BIOLOGICKÉ OLYMPIÁDY – KATEGORIE C

Okresního kola biologické olympiády 2025/2026 kategorie C se v Rakovníku zúčastnili Miluše Staňková a Tomáš Kačír z osmé třídy. V úterý 31. března zde dosáhli těchto

JMÉNO	TŘÍDA	TEST + LABOR. PRÁCE	POZNÁVÁNÍ PŘÍRODNIN	VSTUP. ÚKOL	BODY	MÍSTO
Miluše Staňková	VIII.	79	37,5	10	126,5	3.
Tomáš Kačír	VIII.	68	14	0	82	11.
Soutěže se zúčastnilo 13 žáků z 6 škol okresu včetně GZWR.						

Miluška Staňková si ziskem 3. místa zajistila účast v krajském kole biologické olympiády, které se bude konat v DDM Mělník ve středu 13. 5. 2026.

Poprvé jsme se v Jeseníčku zmínili o programu NASA s názvem **ARTEMIS** v č. 7/2022-2023 (str. 9), a to v souvislosti s 50. výročím posledního pobytu lidí na Měsíci. Tím úplně posledním člověkem, který se po povrchu naší přirozené družice procházel, byl astronaut Eugene „Gene“ Cernan (1934 – 2017), velitel mise Apollo 17, probíhající od 7. 12. do 19. 12. 1972. Uplynulo pět

desetiletí a myšlenka letů k Měsíci je opět aktuální.

Zatímco misi Artemis I, tedy nepilotovaný let lodi Orion kolem Měsíce a zpět, se podařilo splnit v dodatečném termínu (16. 11. – 11. 12. 2022), misi Artemis II musela NASA opakovaně odložit kvůli technickým problémům. Časový harmonogram projektu se tak zcela přepracoval...

Cílem současné mise Artemis II je pilotovaný oblet Měsíce se čtyřmi astronauty na palubě. Začal se naplňovat ve čtvrtek 2. dubna 2026, kdy z Kennedyho vesmírného střediska na Floridě odstartovala raketa SLS (Space Launch System) s kosmickou lodí Orion. Její posádku tvoří:

REID WISEMAN (50 LET)
Velitel mise Artemis II
Zatím nejstarší astronaut letící k Měsíci
Do oddílu astronautů vybrán v r. 2009

CHRISTINA KOCHOVÁ
První specialista mise Artemis II
Historicky první žena v lunární misi
Do oddílu astronautů vybrána v r. 2013

VICTOR GLOVER
Pilot mise Artemis II
První Afroameričan letící k Měsíci
Do oddílu astronautů vybrán v r. 2013

JEREMY HANSEN
Druhý specialista mise Artemis II
První Kanadčan letící k Měsíci
Do oddílu astronautů vybrán v r. 2009

Desetidenní cesta má posádce umožnit pozorovat části odvrácené strany Měsíce, které lidské oko nikdy přímo nevidělo, a zároveň otestovat systémy potřebné pro plánované přistání, které NASA chystá na přelom let 2027 a 2028.

STRUČNÝ ROZPIS ÚKOLŮ MISE:

1. DEN – 2. 4. 2026	2. DEN – 3. 4. 2026
<ul style="list-style-type: none">* Raketa SLS vynese loď Orion se čtyřmi astronauty na oběžnou dráhu, kde se loď od rakety oddělí* Posádky si může sundat skafandry a pracovat v běžném oblečení	<ul style="list-style-type: none">* Proběhne manévr TLI (Translunar injection) – Velký zážeh motoru, který nasměruje Orion na letovou dráhu ve tvaru osmičky směrem k Měsíci
3. DEN – 4. 4. 2026	4. DEN – 5. 4. 2026
<ul style="list-style-type: none">* Proběhne první ze tří menších zážehů motorů, který zajistí, že se Orion udrží na dráze letu k Měsíci	<ul style="list-style-type: none">* Proběhne druhý korekční zážeh* Pořizování fotografií Země a Měsíce
5. DEN – 6. 4. 2026	6. DEN – 7. 4. 2026
<ul style="list-style-type: none">* Orion vstoupí do sféry vlivu Měsíce* Astronauti si vyzkoušejí nové (oranžové) skafandry* Proběhne další malý korekční zážeh	<p>Orion se dostane nejbližší k povrchu Měsíce a zároveň nejdále od Země → 6700 až 10 700 kilometrů od měsíčního povrchu</p> <p>Při průletu za Měsícem ztratí loď na 30 až 50 minut spojení se Zemí</p>
7. DEN – 8. 4. 2026	8. DEN – 9. 4. 2026
<ul style="list-style-type: none">* Loď Orion opustí sféru vlivu Měsíce a astronauti zažehnou motory, aby upravili dráhu letu pro návrat na Zemi	<ul style="list-style-type: none">* Bude provedeno několik experimentů zaměřených na sběr dat o úrovních radiace uvnitř Orionu
9. DEN – 10. 4. 2026	10. DEN – 11. 4. 2026
<ul style="list-style-type: none">* Astronauti se budou připravovat na návrat* Budou též testovat speciální oblečení pro tzv. ortostatickou intoleranci	<ul style="list-style-type: none">* Orion provede závěrečnou korekci trajektorie k přistání na hladině Tichého oceánu u pobřeží San Francisca

DODATEK:

☞ K Měsíci dosud mířilo 24 astronautů, z nichž se 12 prošlo po lunárním povrchu. Mise Artemis II zvýší počet astronautů mimo oběžnou dráhu Země po 53 letech na 28.

☞ V roce 2027 má odstartovat Artemis III, což bude pilotovaná demonstrační mise na nízké oběžné dráze Země. Jejím cílem bude otestovat přistávací moduly od společností SpaceX a Blue Origin a jejich spojení s lodí Orion.

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 11/2025-2026:

1.- OSMISMĚRKA

Štědrý březen

2.- ROHÁČEK

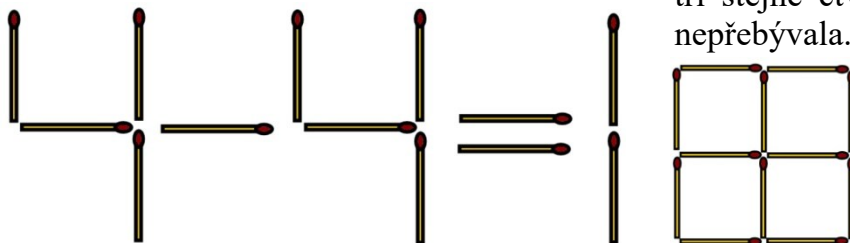
	1	2	3	4	5	6
1	K	O	L	E	N	O
2	O	L	I	V	A	
3	L	I	M	A		
4	E	V	A			
5	N	A				
6	O					

3.- OTEC A DĚDEČEK

Proč by to nebylo možné? Žák třetí třídy ZŠ má přece dva dědečky a měl na mysli otce své matky.

1) ZÁPALKOVÉ HLAVOLAMY

a) Přesuň tři zápalky tak, aby rovnost platila.

b) Přemísti tři zápalky tak, aby vznikly tři stejné čtverce a ani jedna zápalka nepřebývala.

2) CEDULKA NA DVEŘÍCH

Cedulka na dveřích do učebny anglického jazyka vítá žáky nápisem WELCOME. Dokážeš přeložit (třeba i s pomocí staršího kamaráda) celý text na cedulce?

3) SKRÝVAČKY

Následující dvě veršovánky skrývají v každém svém řádku nějaké zvíře. Dokážeš všechny živočichy najít?

a) ZOO

Do zoo se leckdo těší,
pouze bratr hlavu věší.
Proč však Aleš, můj ty světe,
prý že lva si s tygrem plete?

S obavou do zoo vkročí,
odevzdaně klopí oči,
nervozita stoupá velmi,
poznáme dvě dravé šelmy?

b) BABA JAGA

Z pole opar dýchne náhle,
pak zle větry zavují,
s větry slyším zpívat táhle
babu Jagu árii.

Řev jak ocel o tmu buší,
mocné alty gradují.
Jdu po hlase, rval mi uši.
Tápu marně, najdu ji?

4) HÁDANKA

Honza si koupil fotku hokejisty za 7 Kč a pak ji prodal za 8 Kč. Hned ji ale koupil zpátky za 9 Kč a prodal za 10 Kč. Jaký zisk měl z celého obchodu?